

Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2023

Komisja Faunistyczna

Komisja Faunistyczna SO PTZool, Sienkiewicza 21, 50-335 Wrocław,
tadeusz.stawarczyk@uwr.edu.pl

Niniejszy raport zawiera 210 obserwacji z roku sprawozdawczego oraz 15 z lat wcześniejszych (wyróżnione podaniem pełnego roku) – akceptowanych przez Komisję i tym samym uznawanych za stwierdzenia. Dotyczą one 72 gatunków i podgatunków. Około 24% zgłoszonych obserwacji nie uzyskało akceptacji (patrz aneks).

Do awifauny krajowej przybyły trzy nowe gatunki: głupek białobrzuchy *Sula leucogaster*, biegus ostrosterzy *Calidris acuminata* i białorzytka rdzawa *Oenanthe hispanica*. Inne najrzadsze odnotowane gatunki to: czwarte stwierdzenia pokrzewki aksamitnej *Currucula melanocephala*, świergotka stepowego *Anthus godlewskii* i „kowalika syberyjskiego” *Sitta europaea asiatica*, piąte stwierdzenia cyranki modroskrzydłej *Spatula discors*, szlamca długodziobego *Limnodromus scolopaceus* (z roku 2022) i świstunki iberyjskiej *Phylloscopus ibericus*, siódme stwierdzenie uhli azjatyckiej *Melanitta stejnegeri*, ósme stwierdzenia cyraneczki karolińskiej *Anas carolinensis* i czajki stepowej *Vanellus leucurus*.

Wyjątkowo liczne pojawy dotyczyły: głupek *Morus bassanus* (21 stwierdzeń), orla cesarskiego *Aquila heliaca* (19), wydryka długosternego *Stercorarius longicaudus* (13), krzyżodzioba sosnowego *Loxia pytyopsittacus* (14) i trznadelka *Emberiza pusilla* (8). Warte odnotowania są również czwarty potwierdzony przypadek gniazdowania zaroślówki *Acrocephalus dumetorum* i pierwszy łęg perkoza rogatego *Podiceps auritus* od roku 1988.

Stwierdzenia uszeregowano według regionów w kolejności alfabetycznej, a w obrębie województwa – chronologicznie. Kod liczbowy po nazwie gatunkowej w pierwszej części dotyczy okresu sprzed roku sprawozdawczego, a w drugiej – danych z tego roku; w obu przypadkach liczba stwierdzeń łamana przez liczbę osobników; symbol „n” wyraża liczbę nieustalonych, skrót „ca” liczby przybliżone. Stanowiska gatunków zagrożonych utajniono.

Podstawą do wyliczenia kodów liczbowych jest publikacja Stawarczyk i inni (2017) i późniejsze raporty KF. Lista ptaków krajowych liczy obecnie 476 gatunków.

Komisja dziękuje Józefowi Hordowskiemu za zwrócenie uwagi Komisji na 4 historyczne stwierdzenia, które zostały poddane rewizji na podstawie dostarczonej przez niego dokumentacji (patrz rewizje).

Komisja dziękuje brytyjskiej Komisji Rzadkości za konsultacje w jednym trudnym przypadku.

Wykaz stwierdzeń – *List of accepted records*

Kategorie A i C (pojawy naturalne – *natural occurrence*)

Sterniczka *Oxyura leucocephala*

25/30, 1/1

DOLNOŚLĄSKIE: 05.04.23. – 1 ♀ ad. (foto), Zb. Mietkowski, pow. wrocławski (G. Orłowski).

„Bernikla jasnobrzucha” *Branta bernicla hrota*

17/39, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 05.10.23. – 1 ad. (foto), Wicie, pow. sławieński (D. Boroń).

Uhla azjatycka *Melanitta stejnegeri*

6/7, 1/1

POMORSKIE: 15.02.23. – 1 ♂ ad. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (A. Kuźnia).

19.02.23. – ♂ ad. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (K. Piotrowicz).

✧ Jesienią i zimą 2022/2023 na wodach Zatoki Gdańskiej wystąpił niewielki nalot tego gatunku, podczas którego odnotowano 5 stwierdzeń (Komisja Faunistyczna 2023).

Markaczka amerykańska *Melanitta americana*

17/17, 1/1

POMORSKIE: 07.10.23. – 1 ♂ ad. (foto), Kuźnica, pow. pucki (M. Bojarowski, K. Ostrowski).

Czerniczka *Aythya collaris*

14/15, 1/1

POMORSKIE: 26.02.23. – 1 ♂ ad. (foto), Puck (pow.) (J. i A. Szuksztul).

Cyranka modroskrzydła *Spatula discors*

4/4, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 12–25.04.23. – 1 ♂ ad. (fot. 1), Głowaczewo, pow. kołobrzeski (P. Stańczak i inni).

✧ Poprzednich stwierdzeń dokonano w latach: 1984, 1995, 2002 i 2012 (Stawarczyk et al. 2017).

Fot. 1. Cyranka modroskrzydła *Spatula discors*, Głowaczewo, kwiecień 2023 (fot. A. Kuźnia) – *Blue-winged Teal*, Głowaczewo, April 2023

Cyraneczka karolińska *Anas carolinensis*

7/7, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 09–10.06.23. – 1 ♂ ad. (fot. 2), Babin, pow. pyrzycki (P. Zientek i inni).

Fot. 2. Cyraneczka karolińska *Anas carolinensis*, Babin, czerwiec 2023 (fot. P. Zientek) – *Green-winged Teal, Babin, June 2023*

Perkoz rogaty *Podiceps auritus*

POMORSKIE: 06–17.06.23. – 1 para z gniazdem z jajami (fot. 3), Kuźnica, pow. pucki (M. Charymski, M. Piasecki, G. Gaudnik i inni).

✧ Pierwszy przypadek gniazdowania od roku 1988 (Stawarczyk et al. 2017). Niestety lęg zakończył się niepowodzeniem.

Fot. 3. Perkoz rogaty *Podiceps auritus*, Kuźnica, czerwiec 2023 (fot. A. Kośmicki) – *Horned Grebe, Kuźnica, June 2023*

Jerzyk błady *Apus pallidus*

10/10, 1/1

POMORSKIE: 01.11.23. – 1 juv. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (G. Bela).

Sieweczka morska *Anarhynchus alexandrinus*

60/70, 3/3

LUBELSKIE: 14–16.04.23. – 1 ad. (foto), Siemień, pow. parczewski (www.clanga.com).

PODLASKIE: 14.04.23. – 1 ♂ (foto), Wroceń, pow. moniecki (Ł. Krajewski).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 22.04.23. – 1 ♀ (foto), Płw. Rów, pow. kamieński (A. Graversen).

Czajka towarzyska *Vanellus gregarius*

66/68, 6/6

DOLNOŚLĄSKIE: 04–05.06.23. – 1 ad. (foto), Niezgoda, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz, Ł. Haluch); 24–30.09.23. – 1 juv. (foto), Stępin i Dąbrowa, pow. oleśnicki (G. Neubauer, www.clanga.com).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 22–29.07.23. – 1 ad. (foto), Zb. Pakoski, pow. mogileński (B. Krąkowski, www.clanga.com); 05.09.23. – 1 juv. (foto), tamże (M. Gutowski).

LUBELSKIE: 16.09.23. – 1 juv. (foto), Siedliska-Kolonia, pow. zamojski (M. Zub), 17–21.09.23. – tenże, zb. Nielisz, pow. zamojski (www.clanga.com).

LUBUSKIE: 12.04.23. – 1 ad., PN Ujście Warty, pow. sulęciński (D. i A. Munns).

Czajka stepowa *Vanellus leucurus*

7/7, 1/1

MAZOWIECKIE: 25.05.23. – 1 ad. (fot. 4), Jaktorów, pow. grodziski (J. i D. Gawrońscy).

✦ Pierwsze stwierdzenie od roku 2015 (Stawarczyk et al. 2017).

Fot. 4. Czajka stepowa *Vanellus leucurus*, Jaktorów, maj 2023 (fot. J. Gawroński) – *White-tailed Lapwing*, Jaktorów, May 2023

Biegus arktyczny *Calidris melanotos*

135/149, 8/8

DOLNOŚLĄSKIE: 30.07–03.08.23. – 1 ad. (foto), zb. Topola, pow. ząbkowicki (M. Aleksandrowicz i inni, www.clanga.com); 08–13.09.23. – 1 juv. (foto), Radziądz, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz, A. Kąkol).

KUJAWSKO-POMORSKIE: 31.08.23. – 1 juv. schwytany (foto), Jez. Rakutowskie, pow. włocławski (J. Hasny i inni); 09–14.09.23. – 1 juv. (foto), Zb. Pakoski, pow. mogileński (W. Kroker, J. Nikiel, M. Gutowski i inni, www.clanga.com).

ŁÓDZKIE: 27.10–07.11.23. – 1 juv. (foto), Psary, pow. łowicki (T. Górny, M. Sidelnik i inni, www.clanga.com).

MAŁOPOLSKIE: 02–03.05.23. – 1 os. (foto), Lipnica Wielka, pow. nowotarski (R. i K. Sachanowicz, G. Błachuta).

PODLASKIE: 23–28.08.23. – 1 juv. (foto), Kuków, pow. suwalski (R. Locman, Ł. Konopka i inni, www.clanga.com).

WIELKOPOLSKIE: 27–30.07.23. – 1 ad. (foto), Smogulec, pow. wągrowiecki (B. Rudzionek i inni, www.clanga.com).

Biegus ostrosterny *Calidris acuminata*

0/0, 1/1

PODLASKIE: 03–04.08.23. – 1 ad. (fot. 5), Judziki, pow. olecki (R. Locman i inni); 04–10.08.23. – tenże (foto), Kuków, pow. suwalski (A. Włodarczak-Komosińska, R. Wysocki i inni, www.clanga.com).

✧ Pierwsze stwierdzenie tego długo oczekiwanego, wschodnioazjatyckiego gatunku.

Fot. 5. Biegus ostrosterny *Calidris acuminata*, Kuków, sierpień 2023 (fot. S. Turowski) – *Sharp-tailed Sandpiper, Kuków, August 2023*

Szlamiec długodzioby *Limnodromus scolopaceus*

5/5, 0/0

PODLASKIE: 03.05.2022 – 1 ad. (fot. 6), Gródek, pow. białostocki (R. Kapowicz i inni).

✧ Pierwsze stwierdzenie wiosenne, poprzednich dokonano jesienią (3) i latem (1).

Fot. 6. Szlamiec długodzioby *Limnodromus scolopaceus*, Gródek, maj 2022 (fot. R. Kapowicz) – Long-billed Dowitcher, Gródek, May 2022

Łęczak *Tringa glareola*

DOLNOŚLĄSKIE: 10–17.06.23. – 1 ad. odwodzący, gniazdowanie pewne (foto), Ruda Żmigrodzka, pow. trzebnicki (W. Lenkiewicz, T. Stawarczyk, B. Orłowska).

✧ Kolejny przypadek lęgu w dość przypadkowym miejscu.

Terekia *Xenus cinereus*

135/142, 3/3

LUBELSKIE: 11–20.08.23. – 1 ad. (foto), Jastków, pow. lubelski (Ł. Krajewski i inni).

POMORSKIE: 22.05.23. – 1 ad. (foto), Świbno, pow. gdański (A. Bandura).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 28–29.05.23. – 1 os. (foto), Szczekociny, pow. jędrzejowski (K. Jainta i inni).

Płatkonóg płaskodzioby *Phalaropus fulicarius*

143/147, 7/7

MAZOWIECKIE: 28.10–14.11.23. – 1 imm. (foto), Raszyn, pow. pruszkowski (K. Bziuk, M. Rejmer i inni, www.clanga.com).

POMORSKIE: 04.10.23. – 1 os. (foto), Piaski, pow. nowodworski (Ł. Haluch i inni); 13.10.23. – 1 imm. (foto), Jez. Straszyńskie, pow. gdański (W. Walczyk); 14.10.23. – 1 os. (foto), Hel, pow. pucki (M. Polakowski i inni); 12.11.23. – 1 imm. (foto), Rozewie, pow. pucki (W. Leszczyńska).

WIELKOPOLSKIE: 04.11.23. – 1 imm. (foto), Jurkowo, pow. kościański (P. i I. Jakubowscy).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 09.10.23. – 1 imm. (foto), Dąbkowice, pow. sławieński (Ł. Matyjasia i inni).

Żwirowiec stepowy *Glareola nordmanni*

53/62, 1/1

LUBELSKIE: 28.08–12.09.23. – 1 juv. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (W. Gustaw, M. Zub, www.clanga.com).

Żwirowiec łąkowy *Glareola pratincta*

18/23, 1/1

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 06–08.05.23. – 1 ad. (foto), Sątopy-Samulewo, pow. bartoszycki (A. Włodarczak-Komosińska, A. Kuźnia, Ł. Haluch i inni, www.clanga.com).

Wydrzyk długosterny *Stercorarius longicaudus*

151/181, 13/17

KUJAWSKO-POMORSKIE: 30.09.23. – 1 juv. (foto), Brodnica (pow.) (G. Czapiewski).

LUBELSKIE: 25–26.08.23. – 1 juv. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (M. Polakowski, K. Budzyńska).

LUBUSKIE: 03.09.23. – 1 juv. (fot. 7), Boguszyniec, pow. gorzowski (S. Michałowski, J. Koltarz, Z. Kajzer).

ŁÓDZKIE: 02.09.23. – 1 juv. martwy (foto), Jeziorsko (S. Mielczarek).

MAZOWIECKIE: 21.08.23. – 2 juv. (foto), Czersk, pow. piaseczyński (Ł. Matyjasiak i inni); 02.09.23. – 1 juv. (foto), Warszawa (G. Ziolo, D. Łukasik).

POLSKA WYŁĄCZNA STREFA EKONOMICZNA: 20.08.23. – 1 juv. (foto), Bałtyk na N od Darłowa (P. Malczyk i inni).

POMORSKIE: 28.08.23. – 1 juv. (foto), Świbno, pow. gdański (J. Szuksztul); 14.09.23. – 1 juv. martwy (foto), Władysławowo, pow. pucki (M. Kotala); 14.09.23. – 1 juv. (foto), Gdańsk Sobieszewo (M. Zimiński); 07.10.23. – 1 juv. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (S. Sosnowski, W. Jadach); 08.10.23. – 4 juv. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (M. Poddaniec, K. Ostrowski, M. Polakowski i inni); 08.10.23. – 1 juv. (foto), Hel, pow. pucki (J. Zarzycki, S. Niedźwiecki, I. Masłowski).

✧ Liczny przelot ustępował nasileniem tylko temu z roku 2013, gdy odnotowano aż 20 stwierdzeń (Komisja Faunistyczna 2014).

Fot. 7. Wydrzyk długosterny *Stercorarius longicaudus*, Boguszyniec, wrzesień 2023 (fot. Z. Kajzer) – *Long-tailed Skua, Boguszyniec, September 2023*

Wydrzyk wielki *Stercorarius skua*

65/67, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 26.11.23. – 1 juv. (foto), Kołobrzeg Podczele (R. Rudzionek).

Mewa obrożna *Xema sabini*

40/47, 1/1

POMORSKIE: 11.10.23. – 1 juv. (fot. 8), Sopot (A. Raciborski).

Fot. 8. Mewa obrożna *Xema sabini*, Sopot, październik 2023 (fot. A. Raciborski) – *Sabine's Gull, Sopot, October 2023*

Orlica *Ichthyaetus ichthyaeus*

215/220, 3/3

PODLASKIE: 24.07.23. – 1 juv. (wideo), Sobolewo, pow. suwalski (M. Polakowski, K. Budzyńska).

LUBELSKIE: 09–10.05.23. – 1 ad. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (P. Kopacz, M. Zub).

LUBUSKIE: 19–25.03.23. – 1 ad. (foto), Dobiegniew, pow. strzelecko-drezdeński (M. Barcz i inni).

Mewa delawarska *Larus delawarensis*

10/10, 0/0

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 12.01–18.02.23. – 1 ad. (foto), Ełk (pow.) (A. Włodarczak-Komościńska, T. Doroń, www.clanga.com); 25.11.23. – 1 ad. (foto, wideo), Siedliska, pow. ełcki (Ł. Krajewski).

ZACHODNIOPOMORSKIE–POMORSKIE–WARMIŃSKO–MAZURSKIE–PODLASKIE: 25–28.03.23. – 1 ad. z loggerem GPS (mapa, odczyt M. Faber); WARMIŃSKO–MAZURSKIE: 27.03.23. – tenże (foto, wideo), Jez. Wulpińskie, pow. olsztyński (A. Włodarczak-Komościńska); PODLASKIE–WARMIŃSKO–MAZURSKIE: 31.07.23 – tenże (mapa, odczyt M. Faber); 01.08–07.12.23. – tenże (mapa), Olsztyn (pow.) i Ostróda (pow.) (odczyt M. Faber); WARMIŃSKO–MAZURSKIE–POMORSKIE–ZACHODNIOPOMORSKIE: 07.12.23. – tenże (mapa, odczyt M. Faber).

✧ Obserwacje dotyczą dwóch powracających od wielu lat osobników.

Mewa romańska *Larus michahellis*

MAZOWIECKIE: 30.03–27.05.23. – 1 ♀ ad. z gniazdem (foto), Kępa Nadbrzeska, pow. otwocki (M. Sidelnik i inni).

WIELKOPOLSKIE: 12–19.05.23. – 1 para z gniazdem (foto), Poznań, Os. Batorego (M. Przy-
mencki, K. Litwiniak).

„Mewa syberyjska” *Larus fuscus heuglini*

9/9, 1/1

POMORSKIE: 18.11.23. – 1 subad. (3. r.kal., foto), Ustka, pow. słupski (M. Szumski).

Rybitwa krótkodzioba *Gelochelidon nilotica*

41/47, 2/2

MAZOWIECKIE: 09.05.23. – 1 ad. (fot. 9), Warszawa (www.clanga.com).

POMORSKIE: 08.06.23. – 1 ad. (foto), Mikoszewo, pow. nowodworski (Z. Kajzer i inni).

Fot. 9. Rybitwa krótkodzioba *Gelochelidon nilotica*, Warszawa, maj 2023 (fot. M. Rycak) – *Gull-billed Tern, Warszawa, May 2023*

Lodowiec *Gavia immer*

87/88, 7/8

DOLNOŚLĄSKIE: 12.11–18.12.23. – 2 juv. (foto), zb. Słup, pow. jaworski (M. Bojarowski, R. Fudalej i inni).

ŚLĄSKIE: 11–14.11.23. – 1 os. (foto), zb. Świerklaniec, pow. tarnogórski (K. Kokoszka, E. Paprzycka, www.clanga.com).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 04–18.11.23. – 1 ad. (foto), jez. Gołdapiwo, pow. giżycki (R. Locman, B. Konopko, A. Włodarczak-Komosińska, www.clanga.com).

WIELKOPOLSKIE: 18–20.11.23. – 1 juv. (foto), Jez. Powidzkie, pow. słupecki (M. Przysański i inni); 17.12.23.–07.01.24. – 1 juv. (foto), Jez. Bnińskie i Kórnickie, pow. poznański (M. Giertych, D. Chmura, www.clanga.com).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 30.09.23. – 1 os. (foto), Niechorze, pow. gryficki (Z. Kajzer, M. Barcz); 12–18.11.23. – 1 juv. (foto), Odra Zachodnia, Szczecin (P. Stańczak, www.clanga.com).

✧ Rekordowy rok dla tego gatunku, samego 12 listopada zaobserwowano 5 różnych ptaków.

Nur białodzioby *Gavia adamsii*

37/37, 1/1

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 11.01–03.02.23. – 1 juv. (2. r.kal., fot. 10), Jez. Elckie, pow. elcki (W. Łapiński i inni).

Fot. 10. Nur białodzioby *Gavia adamsii*, Jez. Elckie, styczeń–luty 2023 (fot. M. Rycak) – *Yellow-billed Loon, Elckie Lake, January–February 2023*

Burzyk szary *Ardenna grisea*

20/20, 2/2

POMORSKIE: 07.10.23. – 1 os. (foto), Piaski, pow. nowodworski (S. Sosnowski i inni); 23.12.23. – 1 os. (fot. 11), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Szuksztul i inni).

Fot. 11. Burzyk szary *Ardenna grisea*, Krynica Morska, grudzień 2023 (fot. A. Janczyszyn) – *Sooty Shearwater, Krynica Morska, December 2023*

Nawałnik burzowy *Hydrobates pelagicus*

9/16, 0/0

ZACHODNIOPOMORSKIE: 12.2022 – 1 imm. (foto), 12 mil na N od Mrzeżyna, pow. gryficki (K. Stępniewska, P. Zientek).

✧ Pierwsze stwierdzenie od roku 2018 (Komisja Faunistyczna 2019).

Pelikan różowy *Pelecanus onocrotalus*

79/ca 109, 1/1

POMORSKIE: 18.04.23. – 1 imm. (foto), Gliśno Wielkie, pow. bytowski (M. Wiśniewski, R. Mrozek Gliszczynski), 18.04.23. – tenże (foto), Zalesie, pow. sępoleński (www.clanga.com).

Czapla modronosa *Ardeola ralloides*

105/110, 3/3

LUBELSKIE: 05.08.23. – 1 ad. (foto), zb. Nielisz, pow. zamojski (A. Bociąg-Pastuszek, L. i M. Dłużeń).

PODKARPACKIE: 01.06.23. – 1 ad. (foto), Babule, pow. mielecki (www.podkarpackagrupa-otop.pl).

ŚLĄSKIE: 08–18.07.23. – 1 imm. (2. r.kal., foto), Goczałkowice Zdrój, pow. pszczyński (www.clanga.com).

Czapla złotawa *Bubulcus ibis*

31/39, 3/3

ŁÓDZKIE: 05–07.05.23. – 1 ad. (foto), zb. Jeziorsko (T. Janiszewski i inni).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 21.05.23. – 1 ad. (foto), Górki, pow. buski (M. Łodziński).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 02–03.05.23. – 1 ad. (foto, wideo), Nowe Warpno, pow. policki (W. Lucas, Z. Kajzer).

Warzęcha *Platalea leucorodia*

WIELKOPOLSKIE: przełom 05/06.1985 – 3 os., Konin (A. i J. Gluza).

Ibis kasztanowaty *Plegadis falcinellus*

ca 91/114, 5/8

MAŁOPOLSKIE: 20.08.23. – 4 juv. (foto), Długopole, pow. nowotarski (G. Błachuta, W. Żądło).

MAZOWIECKIE: 18–21.10.23. – 1 juv. (foto), Jaktorów, pow. grodziski (J. i D. Gawrońscy).

ŚLĄSKIE: 25.04.23. – 1 ad. (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (Z. Wnuk); 24.08.23. – 1 ad. (foto), zb. Łąka, pow. pszczyński (A. Wuwer).

WIELKOPOLSKIE: 20.01.23. – 1 os. (foto), Kromolice, pow. poznański (K. Pytel); 23.01.23. – tenże (foto), Okaliniec, pow. pilski (www.ornitho.pl).

✧ Styczniowe obserwacje z Wielkopolski to pierwsze zimowe stwierdzenie w kraju.

Głuptak *Morus bassanus*

127/166, 21/23

ZACHODNIOPOMORSKIE: 30.01.2022 – 2 ad., 1 juv. (wideo), Niechorze, pow. gryficki (M. Barcz i inni).

POMORSKIE: 18.02.23. – 1 ad. (foto), Hel, pow. pucki (P. Szymański); 10.06.23. – 1 imm. (3. r.kal., foto), Hel, pow. pucki (M. Zub, M. Grabek, T. Kobylas); 14.09.23. – 1 ad. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (M. Dyduch i inni); 04.–09.10.23. – 1 ad. (foto), Hel, pow. pucki (www.clanga.com); 06.10.23. – 1 ad., Krynica Morska, pow. nowodworski (M. Murawski, K. Antczak); 27.12.23. – 1 juv. (foto), Kąty Rybackie, pow. nowodworski (J. i A. Szuksztul, A. Popielski).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 30.01.23. – 1 ad., Kołobrzeg (pow.) (W. Siuda); 30.01.23. – 3 ad. (foto), tamże (R. Rudzionek); 30.01.23. – 1 ad. (foto), Niechorze, pow. gryficki

(Ł. Haluch); 01.02.23. – 1 ad. (foto), tamże (M. Bojarowski, M. Sołowiej); 16.02.23. – 1 ad. (foto), 25 mil na NE od Międzyzdrojów, pow. kamieński (M. Dyduch, M. Kozakiewicz, K. Stępniewska); 30.09.23. – 1 ad. (foto), Niechorze, pow. gryficki (Z. Kajzer, M. Barcz); 04.10.23. – 1 ad., Ustronie Morskie, pow. kołobrzeski (K. Pytel); 04.10.23. – tenże (foto), Kołobrzeg (pow.) (K. Drab); 04.10.23. – tenże (foto), Niechorze, pow. gryficki (S. Guentzel i inni); 05.10.23. – 1 subad. (foto), Trzęsacz, pow. gryficki (R. Rudzionek); 12.10.23. – 1 ad. (foto), Wicie, pow. sławieński (D. Boron); 04.11.23. – 1 ad., Świętousć, pow. kamieński (A. Staszewski, D. Kozłowska-Staszewska); 23.11.23. – 1 ad. (foto), Niechorze, pow. gryficki (Z. Kajzer, P. Zientek, Ł. Haluch); 24.11.23. – 1 ad. (foto), Niechorze, pow. gryficki (Z. Kajzer, P. Zientek, Ł. Haluch); 24.11.23. – 1 ad. (foto), Kołobrzeg Podczele (R. Rudzionek); 29.12.23. – 1 ad. (foto), Kołobrzeg (W. Siuda, M. Ptak); 30–31.12.23. – 1 juv. (foto), Kołobrzeg (W. Siuda, M. Ptak, Z. Wnuk).

✧ Kolejny rok z licznymi pojawami, pomimo że nie wszystkie obserwacje zostały zgłoszone.

Głuptak białobrzuchy *Sula leucogaster*

0/0, 1/1

ZACHODNIOPOMORSKIE: 30.09.23. – 1 subad./ad. (foto, wideo), Niechorze, pow. gryficki (Z. Kajzer).

✧ Pierwsze stwierdzenie w kraju tego tropikalnego gatunku, który coraz częściej pojawia się na wodach europejskich.

Kormoran mały *Microcarbo pygmaeus*

209/468, 7/9

MAŁOPOLSKIE: 11.08.23. – 1 os. (foto), Malec, pow. oświęcimski (B. Krąkowski, P. Róźak, M. Wójcicki); 15.08–29.10.23. – 1–2 os. (foto), Spytkowice, pow. wadowicki (K. Haja); 12.11–02.12.23. – 1 ad. i 1 imm. (foto), Zb. Rożnowski, pow. nowosądecki (J. i P. Bednarek).

OPOLSKIE: 20.05.23. – 1 os., Niemysłowice, pow. prudnicki (M. Zawadzki).

ŚLĄSKIE: 14.01.23. – 1 os. (foto), Wielikąt, pow. wodzisławski (M. Nagler); 12.08.23. – 1 os. (foto), zb. Łąka, pow. pszczyński (R. Tkocz).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 03.07.23. – 1 os., Darłowo, pow. sławieński (K. Kokoszka).

Kaniuk *Elanus caeruleus*

9/9, 1/1

POMORSKIE: 16.04.23. – 1 os. (foto), Kuźnica, pow. pucki (M. Cousens, J. Lontkowski).

Sęp płowy *Gyps fulvus*

81/113, 1/1

PODKARPACKIE: 12.06.23. – 1 juv. (2. r.kal.; foto), Olszanica, pow. leski (E. Bentkowska).

Sęp kasztanowaty *Aegypius monachus*

26/28, 1/1

MAZOWIECKIE: 24.11.23. – 1 juv. (2. r.kal.; foto), Warszawa Białoleka (P. Gryz), 25.11.23. – tenże (fot. 12), Warszówka, pow. otwocki (K. Dziekan).

✧ Ten sam osobnik widziany był pod koniec października na Łotwie.

Fot. 12. Sęp kasztanowaty *Aegypius monachus*, Warszówka, listopad 2023 (fot. K. Dziekan) – *Cinereous Vulture*, Warszówka, November 2023

Orlik grubodzioby *Clanga clanga*

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 14.03.2017 – 1 os. (foto), Lubianka, pow. braniewski (W. Półtorak).

ŁÓDZKIE: 21.05.23. – 1 imm. (foto), Borów, pow. łowicki (T. Przybyliński).

MAZOWIECKIE: 29.04.23. – 1 imm. (3. r.kal., foto), Wywłoka, pow. węgrowski (E. Szczepankiewicz); 13.08.23. – 1 ad. (foto), Jednoróżec, pow. przasnyski (M. Murawski).

PODKARPACKIE: 02.04.23. – 1 imm. (foto), Posada Jaćmierska, pow. sanocki (Ł. Haluch, D. Stasiowski).

POMORSKIE: 02.11.23. – 1 imm. (foto), Lichnowy, pow. malborski (P. Zieliński).

WIELKOPOLSKIE: 07.11.23. – 1 imm. (foto), Ostrówek, pow. pilski (B. Rudzionek).

Orzeł stepowy *Aquila nipalensis*

24/24, 1/1

LUBELSKIE: 24.08.23. – 1 imm. (3. r.kal., fot. 13), Kościaszyn, pow. hrubieszowski (R. Zbroński i inni).

Fot. 13. Orzeł stepowy *Aquila nipalensis*, Kościaszyn, sierpień 2023 (fot. R. Zbroński) – *Steppe Eagle*, Kościaszyn, August 2023

Orzeł cesarski *Aquila heliaca*

135/139, 19/20

MAŁOPOLSKIE–ŚWIĘTOKRZYSKIE–LUBELSKIE: 10–24.03.2015 – 1 imm. („Vago”, 2. r.kal.), PODKARPACIE: 26–28.06.2016 – tenże, z nadajnikiem satelitarnym (mapa, odczyt Ł. Janocha, www.satellitetracking.eu/inds/view/207).

MAŁOPOLSKIE–PODKARPACIE: 06. i 18.06.2015 – 1 imm. („Telek”, 2. r.kal.), DOLNOŚLĄSKIE–OPOLSKIE–ŚLĄSKIE: 07–09.07.2015 – tenże z nadajnikiem satelitarnym (mapa, odczyt Ł. Janocha, www.satellitetracking.eu/inds/view/205).

PODKARPACIE–ŚWIĘTOKRZYSKIE–MAZOWIECKIE–ŁÓDZKIE–MAZOWIECKIE–LUBELSKIE–PODKARPACIE: 06–14.07.2015 – 1 ♀ („Panni”, 5. r.kal.), z nadajnikiem satelitarnym (mapa, odczyt Ł. Janocha, www.satellitetracking.eu/inds/view/51).

PODKARPACIE: 16–17.04.2015 – 1 ♀ („Vasvari”), PODKARPACIE–ŚWIĘTOKRZYSKIE–LUBELSKIE–MAZOWIECKIE–ŁÓDZKIE–LUBELSKIE–PODKARPACIE: 06–14.07.2015 – tenże z nadajnikiem satelitarnym (mapa, odczyt Ł. Janocha, www.satellitetracking.eu/inds/view/138).

DOLNOŚLĄSKIE–OPOLSKIE: 29.09–07.10.2017 – 1 juv. („Auki69”), z nadajnikiem satelitarnym (mapa, odczyt Ł. Janocha, www.birdtelemetry.cz/en/maps/).

PODKARPACIE–LUBELSKIE: 31.03–01.04.2019 – 1 ♀ („Stefanie”, 3. r.kal.), WARMIŃSKO–MAZURSKIE–PODLASKIE–MAZOWIECKIE–LUBELSKIE–PODKARPACIE: 07–09.04.2019 – tenże z nadajnikiem satelitarnym (mapa, odczyt Ł. Janocha, <https://app.anitra.cz/share/map/5d3731e4bf87f>).

PODKARPACIE: 31.03.2019 – 1 ♀ („Zora”, 3. r.kal.), OPOLSKIE–DOLNOŚLĄSKIE–WIELKOPOLSKIE–ŁÓDZKIE–ŚLĄSKIE: 11–14.04.2019 – tenże z nadajnikiem satelitarnym (mapa, odczyt Ł. Janocha, <https://app.anitra.cz/share/map/5d3731e4bf87f>).

PODKARPACIE: 28.09.2022 – 1 juv. (foto), Raclawówka, pow. rzeszowski (Ł. Haluch).

DOLNOŚLĄSKIE: 24.06.23. – 1 imm. (2. r.kal., foto), Bartniki, pow. milicki (www.clanga.com); 13.08.23. – 1 imm. (3. r.kal., foto), Kadłub, pow. średzki (B. i J. Bryjak); 17.08.23. – 1 imm. (2. r.kal., foto), Nowe Rochowice, pow. jaworski (K. Struś).

LUBELSKIE: 25.03.23. – 1 juv. (2. r.kal.; foto), Łabunie, pow. zamojski (M. Zub).

MAŁOPOLSKIE: 02.05.23. – 1 os. (2. r.kal.; foto), Podczerwone, pow. nowotarski (G. Bła-chuta); 03.06.23. – imm. (2.r.kal.; foto), Kasprowy Wierch, pow. tatrzański (W. Kroker i inni).

OPOLSKIE: 31.05.23. – 1 imm. (2 r.kal.; foto), Niemysłowice, pow. prudnicki (D. Korniej-czuk).

PODKARPACIE: 27.03.23. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Besko, pow. sanocki (D. Stasiowski i inni); 06.05.23. – 2 imm. (2. r.kal.; foto), Odrzechowa, pow. sanocki (D. Szlama, M. Ostański); 29.05.23. – 1 imm. (2. r.kal., foto), Wróblík Szlachecki, pow. kroś-nieński (J. Osowski); 04.06.23. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Odrzechowa, pow. sanocki (D. Stasiowski); 04.06.23. – 1 imm. (2. r.kal.; foto), Długie, pow. sanocki (D. Stasiow-ski); 10.06.23. – 1 imm. (foto), Rymanów, pow. krośnieński (W. Guzik); 19.06.23. – 1 imm. (2. r.kal., foto), Wzdów, pow. brzozowski (P. Pasternski).

ŚWIĘTOKRZYSKIE: 26.03.23. – 1 imm. (3. r.kal.; foto), Górki, pow. buski (M. Urbański, J. i P. Bednarek); 23.04.23. – 1 imm. (2. r.kal., foto), Zagaje, pow. jędrzejowski (J. Su-łek); 21.05.23. – 1 subad. (foto), Biechów, pow. buski (D. Brzedek); 22.05.23. – 1 imm. (foto), Konieczmosty, pow. buski (I. Długosz); 17.09.23. – 1 imm. (foto), Woj-ciechowice, pow. opatowski (J. Dukafa).

✧ W kodzie liczbowym pominięto ptaki z nadajnikami satelitarnymi („Zora”, „Stefani”), które pojawiały się w kraju już w latach wcześniejszych.

Orzełek *Hieraaetus pennatus*

n + 203/n + 216, 1/1

LUBELSKIE: 07.06.23. – 1 imm. (3. r.kal., foto), Piszczac, pow. bialski (www.ornitho.pl).

Sowa jarzębata *Surnia ulula*

ca 51/ca 51, 0/0

KUJAWSKO-POMORSKIE: 30.09.2013 – 1 os. (foto), Witowąż, pow. toruński (K. Gawrońska).

Skowrończyk krótkopalcowy *Calandrella brachydactyla*

22/23, 1/1

MAŁOPOLSKIE: 22.04.23. – 1 ad. (foto), Długopole, pow. nowotarski (G. Błachuta).

POMORSKIE: 11.05.23. – 1 os. (foto), Sopot (W. Półtorak).

Zaganiacz mały *Iduna caligata*

12/12, 1/1

POMORSKIE: 08.06.23. – 1 os. (fot. 14), Hel, pow. pucki (W. Siuda i inni).

Fot. 14. Zaganiacz mały *Iduna caligata*, Hel, czerwiec 2023 (fot. W. Siuda) – Booted Warbler, Hel, June 2023

Zaroślówka *Acrocephalus dumetorum*

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 04–29.06.2022 – 1 para z 3 podlotami (foto), Łomy, pow. olsztyński (K. Jankowski, A. Hudson).

✧ Czwarty potwierdzony przypadek gniazdowania w kraju.

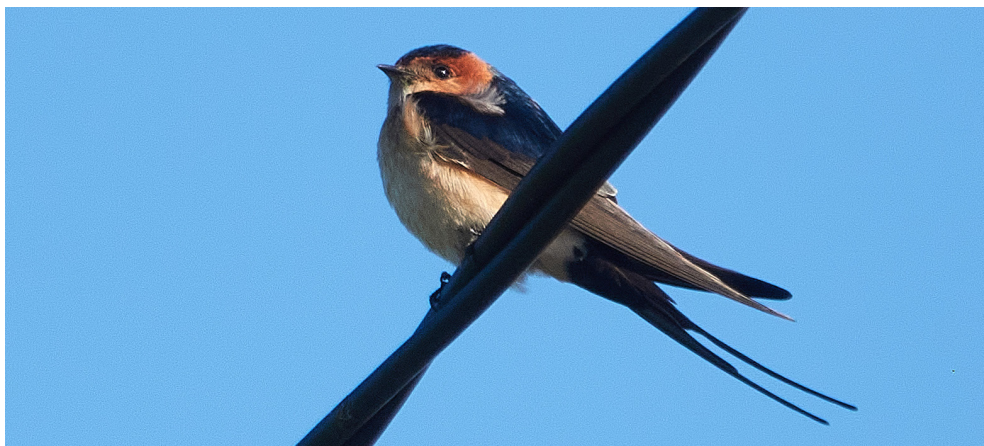
Jaskółka rudawa *Cecropis daurica*

21/23, 3/3

KUJAWSKO-POMORSKIE: 30.04.23. – 1 ad. (fot. 15), Występ, pow. nakielski (M. i T. Blank).

MAŁOPOLSKIE: 25.04.23. – 1 ad. (foto), Dobczyce, pow. myślenicki (P. i Ł. Klimek).

PODLASKIE: 01.05.23. – 1 os. (foto), Grzędy, pow. moniecki (W. Kroker, J. Nikiel, Ł. Mucha).

Fot. 15. Jaskółka rudawa *Cecropis daurica*, Występ, kwiecień 2023 (fot. M. Blank) – Red-rumped Swallow, Występ, April 2023

Świstunka altajska *Phylloscopus humei*

9/9, 2/2

LUBELSKIE: 14–19.11.23. – 1 os. (foto, fono), Lublin (M. Polak i inni).

POMORSKIE: 11.11.23. – 1 os. (foto, fono), Krynica Morska, pow. nowodworski (J. Szuksztul, A. i M. Nowiccy).

Świstunka złotawa *Phylloscopus proregulus*

73/74, 3/3

POMORSKIE: 16.10.2014 – 1 os., Hel, pow. pucki (P. Malczyk).

POMORSKIE: 17.10.23. – 1 os. (foto), Rez. Ptasi Raj, pow. gdański (www.clanga.com).

MAZOWIECKIE: 29.11.23. – 1 os. osłabiony (foto), Warszawa Młociny (www.facebook.com/BirdingPoland).

WARMIŃSKO-MAZURSKIE: 06.10.23. – 1 os. (fono), Dorotowo, pow. olsztyński (M. i N. Nowiccy).

Świstunka brunatna *Phylloscopus fuscatus*

40/40, 2/2

WIELKOPOLSKIE: 03–04. i 12.11.23. – 1 os. (foto, fono), Czarnków (pow.) (K. Drab).

POMORSKIE: 21.10.23. – 1 os. (foto, fono), Jastarnia, pow. pucki (P. Szymański).

„Pierwiosnek syberyjski” *Phylloscopus collybita tristis*

115/119, 9/9

POMORSKIE: 04.06.23. – 1 ♂ (foto, fono), Hel, pow. pucki (J. Szuksztul, A. Kośmicki); 22.10.23. – 1 os. (foto, fono), Hel, pow. pucki (J. i A. Szuksztul); 27.10.23. – 1 os. (foto, fono), Kuźnica, pow. pucki (A. Ostoję-Lniski); 28.10.23. – 1 os. (foto, fono), Jastarnia, pow. pucki (P. Szymański); 28.10.23. – 1 os. (fono), Hel, pow. pucki (P. Szymański); 09.11.23. – 1 os. (fono), Krynica Morska, pow. nowodworski (S. Sosnowski, A. Balicka); 22.11.23. – 1 os. (fono), Dębogórze-Wybudowanie, pow. pucki (M. Ziemiński).

WIELKOPOLSKIE: 25.11.23. – 1 os. (foto, fono), Oleśnica, pow. chodzieski (J. Nikiel).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 11.11.23. – 1 os. (fono), Skarchowo, pow. kamieński (A. Staszewski).

Świstunka iberyjska *Phylloscopus ibericus*

4/4, 1/1

MAŁOPOLSKIE: 18.04.23. – 1 ♂ (fot. 16, fono), Kraków (T. Wilk).

Fot. 16. Świstunka iberyjska *Phylloscopus ibericus*, Kraków, kwiecień 2023 (fot. T. Wilk) – *Iberian Chiffchaff, Kraków, April 2023*

Pokrzewka aksamitna *Curruca melanocephala*

3/3, 1/1

MAZOWIECKIE: 08.10.23.–22.02.24. – 1 ♂ ad. (fot. 17), Warszawa Śródmieście (M. Kowalczyk i inni, www.clanga.com).

✧ Niezwykły przypadek zimowania w ścisłym centrum Warszawy tego śródziemnomorskiego gatunku.

Fot. 17. Pokrzewka aksamitna *Curruca melanocephala*, Warszawa, październik 2023–luty 2024 (fot. P. Głowacki) – *Sardinian Warbler, Warszawa, October 2023–February 2024*

„Kowalik syberyjski” *Sitta europaea asiatica*

3/3, 1/1

POMORSKIE: 05.11.23. – 1 ♂ imm. martwy (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Pinszke, A. Woźnicka, J. Klein).

Pasterz *Pastor roseus*

n + 82/n + ca 175, 2/2

ŁÓDZKIE: 30.10.23. – 1 imm., Kalinko-Morgi, pow. łódzki (K. Mikulski); 03.11.23. – 1 juv. (foto), Psary, pow. łowicki (www.clanga.com).

Białorzytka rdzawa *Oenanthe hispanica*

0/0, 1/1

POMORSKIE: 16–30.10.23. – 1 ♀ imm. (fot. 18), Gdańsk Świbno (J. Tomaszewska-Kołyško i inni).

✧ Pierwsze stwierdzenie tego gatunku. Poprzednie trzy krajowe obserwacje bez dokumentacji nie pozwalają na jednoznaczne oznaczenie gatunku (Komisja Faunistyczna 2021).

Fot. 18. Białorzytka rdzawa *Oenanthe hispanica*, Gdańsk Świbno, październik 2023 (fot. Ł. Haluch) – Western Black-eared Wheatear, Gdańsk Świbno, October 2023

Płochacz syberyjski *Prunella montanella*

12/12, 1/1

POMORSKIE: 23.02–16.03.23. – 1 imm. (fot. 19), Rokocin, pow. starogardzki (M. Aleksandrowicz i inni).

✧ Wczesna data wskazuje na drugi przypadek zimowania w kraju.

Fot. 19. Płochacz syberyjski *Prunella montanella*, Rokocin, luty–marzec 2023 (fot. M. Aleksandrowicz) – *Siberian Accentor, Rokocin, February–March 2023*

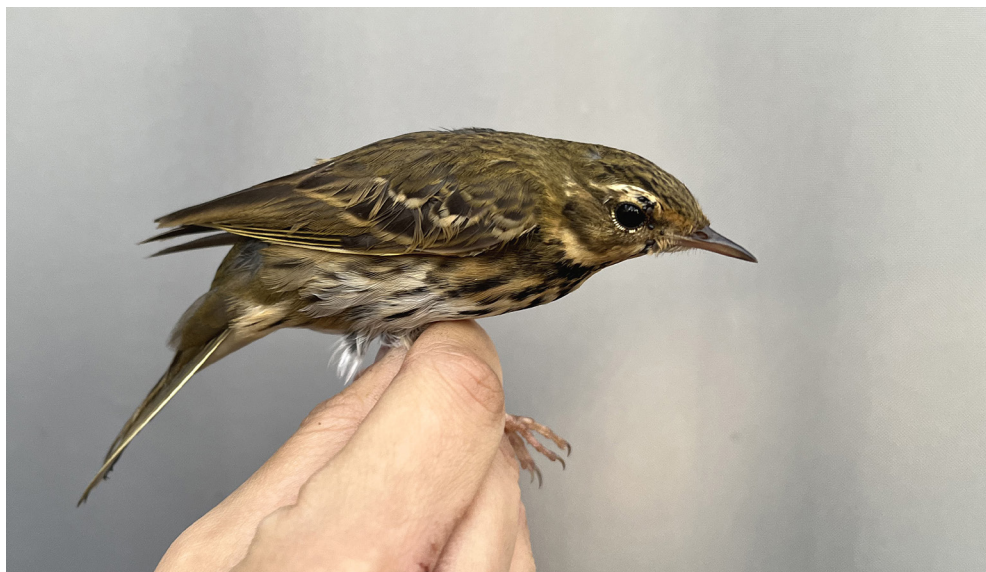
Świergotek tajgowy *Anthus hodgsoni*

10/10, 1/1

POMORSKIE: 09.10.23. – 1 imm. schwytany (fot. 20), Krynica Morska, pow. nowodworski (A. Woźnicka, A. Pinszke, J. Klein).

✧ Drugi rok z rzędu gdy schwytano ten gatunek na Akcji Bałtyckiej.

Fot. 20. Świergotek tajgowy *Anthus hodgsoni*, Krynica Morska, październik 2023 (fot. A. Woźnicka) – *Olive-backed Pipit, Krynica Morska, October 2023*

Świergotek szponiasty *Anthus richardi*

53/70, 1/1

WIELKOPOLSKIE: 25.04.23. – 1 os. (fono), Rębowo, pow. gostyński (P. Szymański).

Świergotek stepowy *Anthus godlewskii*

3/3, 1/1

WIELKOPOLSKIE: 26.11–10.12.23. – 1 imm. (fot. 21, fono), Pruszewiec, pow. poznański (W. Kroker i inni, www.clanga.com).

✧ Pierwsze stwierdzenie w głębi kraju.

Fot. 21. Świergotek stepowy *Anthus godlewskii*, Pruszewiec, listopad–grudzień 2023 (fot. Z. Kajzer) – *Blyth's Pipit*, Pruszewiec, November–December 2023

Pliszka brytyjska *Motacilla alba yarrellii*

44/47, 2/2

MAŁOPOLSKIE: 22.03.23. – 1 os. (foto), Długopole, pow. nowotarski (G. Błachuta); 07.05.23. – 1 ♀ ad. (foto), tamże (M. Jarończyk).

Krzyżodziób sosnowy *Loxia pytyopsittacus*

n + 49/n + ca 155, 14/34

POMORSKIE: 29.09.23. – 1 ♂ imm. (foto), Hel, pow. pucki (D. i D. Stasiowscy); 01.10.23. – 1 ♂ (foto), Hel, pow. pucki (M. Polakowski i inni); 02.10.23. – 1 ♀ (foto), Hel, pow. pucki (M. Charymski); 02.10.23. – 1 ♀ ad. (foto), Hel, pow. pucki (M. Bohr, M. Jakubczak); 02.10.23. – 2 ♂♂, 3 ♀♀, 1 os. (foto), Hel, pow. pucki (M. Dyduch, Ł. Haluch); 12.10.23. – 1 ♂ ad. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (Ł. Janocha); 22.10.23. – 1 os. (foto), Hel, pow. pucki (A. i J. Szuksztul); 25.10.23. – 1 ♂, 1 ♀ (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (G. Bela); 26.10.23. – 3 ♂♂, 2 ♀♀ (foto), tamże (G. Bela); 27.10.23. – 1 ♂, 2 ♀♀ (foto), tamże (G. Bela); 01.11.23. – 3 ♂♂, 5 ♀♀ (foto), tamże (G. Bela); 31.10.23. – 1 ♀ (fot. 22), Hel, pow. pucki (Ł. Haluch);

Fot. 22. Krzyżodziób sosnowy *Loxia pytyopsittacus*, Hel, październik 2023 (fot. Ł. Haluch) – *Parrot Crossbill, Hel, October 2023*

05.11.23. – 1 ♂ imm. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (J. i A. Szuksztul, M. Szczuka); 07.11.23. – 1 ♂, 1 ♀ (foto), tamże (G. Bela).

✧ Drugi rok z rzędu obfitego przelotu tego gatunku.

Trznadel czubaty *Emberiza rustica*

41/43, 2/2

LUBELSKIE: 30.09–04.10.23. – 1 imm. schwytany (foto), Pukały, pow. biłgorajski (S. Aftyka i inni).

POMORSKIE: 28.09.23. – 1 os. (fono), Hel, pow. pucki (Ł. Haluch).

Trznadelek *Emberiza pusilla*

54/55, 8/8

POMORSKIE: 16.09.23. – 1 os. (foto), Hel, pow. pucki (www.clanga.com); 17.09.23. – 1 os. (foto), Jastarnia, pow. pucki (D. Fikus, K. Pytel); 23.09.23. – 1 os. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (T. Światała, M. Bojarowski); 28.09.23. – 1 os. (foto), Hel, pow. pucki (S. Beuch, P. Skalbani); 01.10.23. – 1 os. (foto), Krynica Morska, pow. nowodworski (www.clanga.com); 22.10.23. – 1 os. (fot. 23), Hel, pow. pucki (J. i A. Szuksztul); 28.10.23. – 1 os. (foto, fono), tamże (P. Szymański); 02.11.23. – 1 os. (foto, fono), tamże (Ł. Haluch, J. i A. Szuksztul).

✧ Trznadelek stał się w ostatnich latach regularnym jesiennym migrantem w rejonie Zatoki Gdańskiej.

Fot. 23. Trznadelek *Emberiza pusilla*, Hel, październik 2023 (fot. A. Szuksztul) – *Little Bunting, Hel, October 2023*

Uzupełnienia dat pobytu – *Extending of dates*

Kormoran mały *Microcarbo pygmaeus*

PODKARPACIE: 09.01–14.02.2021 – 1 ad., Jez. Tarnobrzесьkie, pow. tarnobrzесьki (www.ornitho.pl)

Kategoria D (pochodzenie niepewne – *uncertain origin*)

Bernikla północna *Branta hutchinsii*

25/40, 4/18

KUJAWSKO-POMORSKIE: 26.02.23. – 3 os. (foto), jez. Zioło, pow. żniński (B. Krąkowski, A. Lorecki).

LUBUSKIE: 04.03.23. – 5 os. (foto), Ługi Górzycykie, pow. ślubicki (Ł. Matyjasiak).

PODLASKIE: 19.03.23. – 5 os. (foto), 25.03.23. – 6 os. (foto), Płochowo, pow. moniecki (Ł. Krajewski, K. Czarnocki, W. Krasowski).

ZACHODNIOPOMORSKIE: 26.02.23. – 4 os. (foto), Cedynia, pow. gryfiński (Z. Kajzer).

Sokół wędrowny *Falco peregrinus brookei*

DOLNOŚLĄSKIE: 19.11.2020, 28.01.2021, 31.12.2021 – 1 ad. (foto), Mirsk, pow. lwówecki (M., M. i D. Decowie).

Kategoria E (pojaw nienaturalny – *unnatural occurrence*)

Pelikan mały *Pelecanus rufescens*

MAŁOPOLSKIE: 07.10.23. – 1 ad. (foto), Pławowice, pow. proszowicki (P. Markocki).

Aneks: Obserwacje nieakceptowane – *Not accepted records*

♦ *Anser albifrons flavirostris*: 16.03.2022 – 1 os. (foto), Rez. Beka, woj. pomorskie; 19.03.23. – 1 imm. (foto), Złaków Kościelny, woj. łódzkie; 22.03.23. – 1 imm. (video), Wizna, woj. podlaskie. ♦ *Branta bernicla nigricans*: 26.04.23. – 1 imm., Ropczyce, woj. podkarpackie. ♦ *Melanitta americana*: 13.02.23. – 1 ♀ (foto), Władysławowo, woj. pomorskie. ♦ *Apus pallidus*: 28.10.2022 – 1 os. (foto), Władysławowo, woj. pomorskie. ♦ *Charadrius semipalmatus*: 02.06.23. – 1 ad. (foto), Świbno, woj. pomorskie. ♦ *Stercorarius skua*: 17.09.23. – 1 os. (foto), Krynica Morska, woj. pomorskie. ♦ *Gelochelidon nilotica*: 18.08.23. – 1 imm. (foto), zb. Jeziorsko, woj. łódzkie; 19.08.2022 – 1 ad., ujście Wisły, woj. pomorskie. ♦ *Otis tarda*: 01.09.23. – 1 imm. (foto), Tuły, woj. opolskie. ♦ *Fatercula arctica*: 11.05.2017 – 1 os. (foto), Morze Bałtyckie m. Łebą i Władysławowem, woj. pomorskie. ♦ *Gavia pacifica*: 06.01.23. – 1 os. (foto, video), Hel, woj. pomorskie. ♦ *Gavia immer*: 04–11.12.23. – 4 os., zb. Dzieńkowice, woj. śląskie. ♦ *Phalacrocorax pygmaeus*: 12.03.23. – 1 os., Opole Czarnowasy, woj. opolskie. ♦ *Pelecanus* sp.: 21.06.23. – 1 os., Wola Batorska, woj. małopolskie. ♦ *Clanga clanga*: 14.03.2017 – 1 os. (foto), Lubianka, woj. warmińsko-mazurskie. ♦ *Clanga clanga* x *C. pomarina*: 10.08.2021 – 1 os. (foto), Kiścinnie, woj. mazowieckie. ♦ *Aquila heliaca*: 21.07.23. – 1 os., jez. Charzykowy, woj. pomorskie. ♦ *Falco peregrinus brookei*: 09–12.2022 – 1 ♀ (foto), Toruń. ♦ *Falco cherrug*: 11.06.2008 – 1 ♂ imm. (odczyt satelitarny), pow. bieszczadzki, woj. podkarpackie. ♦ *Hieraetus pennatus*: 30.08.23. – 1 os., Szczepiatyn, woj. lubelskie. ♦ *Accipiter brevipes*: 02.11.23. – 1 os. (foto), Kielno, woj. pomorskie. ♦ *Otus scops*: 22.05.2004 – 1 ♂, Psary, woj. małopolskie. ♦ *Hippolais polyglotta*: 23.05.23. – 1 ♂ (fona), Parcele, woj. świętokrzyskie. ♦ *Phylloscopus collybita tristis*: 01.11.2022. – 1 ad. schwytany, Siekierki, woj. pomorskie; 17.10.23. – 1 os. (foto), Hel, woj. pomorskie; 22.10.23. – 1 os. (foto), Jastarnia, woj. pomorskie; 22.10.23. – 1 os. (fona), Kwieciewo, woj. warmińsko-mazurskie; 05.11.23. – 1 os. (foto), Raszyn, woj. mazowieckie; 22.11.23. – 1 os., Grotowice, woj. łódzkie. ♦ *Anthus hodgsoni*: 03.04.23. – 1 os. (fona), Puszcza Borecka, woj. warmińsko-mazurskie. ♦ *Motacilla flava iberiae*: 15–16.04.2018 – 2 ♂♂ ad. schwytane (foto), Rogoźno, woj. wielkopolskie. ♦ *Motacilla flava feldegg*: 07.05.23. – 1 ♀ (foto), Spytkowice, woj. małopolskie. ♦ *Motacilla flava flavissima*: 22.04.2021 – 1 ♂ (foto), Opole, woj. opolskie. ♦ *Motacilla flava leucocephala*: 18.04.2018 – 1 ♂ ad. schwytany (foto), Rogoźno, woj. wielkopolskie. ♦ *Motacilla tschutschensis*: 29.04 i 01.05.23. – 1 ♂ ad. (foto), Jabłonka, woj. małopolskie. ♦ *Motacilla alba yarrellii*: 27.03.2022 – 1 ♀ (foto), PN Ujście Warty, woj. lubuskie; 18.03.23. – 1 os. (foto), Długopole, woj. małopolskie; 28.03.23. – 1 os. (foto), Hel, woj. pomorskie; 14.04.23. – 1 imm. (foto), Szydłowiec Śląski, woj. opolskie; 23.04.23. – 1 os. (foto), 26.04.23. – 1 ♀ ad. (foto), Długopole, woj. małopolskie; 16.05–26.06.23. – 1 imm. (foto), Zb. Mietkowski, woj. dolnośląskie; 18.06.2022 – 1 ♀ (foto), Piła-Młyn, woj. kujawsko-pomorskie; 15.08.23. – 1 ♀ ad. (foto), Długopole, woj. małopolskie. ♦ *Motacilla alba baikalensis*: 07.05.23. – 1 imm. (foto), Długopole, woj. małopolskie. ♦ *Passer domesticus* x *P. italiae*: 22.07.2022 – 1 ♂ ad. (foto), Osiek, pow. trzebnicki. ♦ *Loxia pytyopsittacus*: 07.03.23. – 1 os., Rez. Nieznanowo, woj. podlaskie. ♦ *Pinicola enucleator*: 19.03.23. – 1 os. (foto), Okótek, woj. podlaskie; 26.03.23. – cn. 1 os. (fona), Puszcza Borecka, woj. warmińsko-mazurskie. ♦ *Loxia leucoptera*: 12.04.23. – 1 os., Mostowo, woj. zachodniopomorskie. ♦ *Emberiza pusilla*: 22.03.23. – 1 os. (foto), Sieniawa, woj. podkarpackie; 16.09.23. – 1 os. (fona), Jastarnia, woj. pomorskie; 22.11.23. – 1 os., Żurawce-Osada, woj. lubelskie.

Rewizje – Revisions

Pustułeczka *Falco naumanni*

25.05.1934 – 4 pull. zaobraczkowane w gnieździe, Bratkowice, pow. rzeszowski, woj. podkarpackie (Domaniewski & Kreczmer 1936).

- ✧ Stwierdzenie to wzbudza liczne wątpliwości. Gniazdo miało znajdować się w lesie na świerku, co byłoby wysoce nietypowe dla tego gatunku. Z fenologii lęgu wynika, że składanie jaj w tym gnieździe musiałyby rozpocząć się ok. połowy kwietnia, a więc ok. 2–3 tygodni za wcześnie, jak na północny skraj ówczesnego zasięgu pustułeczki. 24.05.1938 uzyskano wiadomość powrotną z jednego z zaobraczkowanych piskląt i okazało się, że obrączka została założona na krogulca *Accipiter nisus*. Oznaczenie pustułeczek zostało oparte na wątpliwych i niepełnych cechach. Wobec tych wątpliwości i sprzeczności stwierdzenie to nie może być uznane za pewne.

1960 i 1962 – lęg na zamku Odrzykoń, pow. krośnieński, woj. podkarpackie, 1963 – okaz zdobyty tamże (Tomiałojęc 1990, Tomiałojęc & Stawarczyk 2003).

- ✧ Lęgi miały być stwierdzone przez Antoniego Kulczyckiego, który jednakże nie uwzględnił tego w swoich publikacjach, a także zaprzeczał by kiedykolwiek widział pustułeczkę (w rozmowie z Tadeuszem Sobusiem). Nie wiadomo na jakiej podstawie oznaczono gatunek i wykluczono pustułkę *F. tinnunculus*. Losy zdobytego okazu są nieznane i nie można potwierdzić prawidłowości oznaczenia. Wobec wątpliwości dotyczących zarówno faktów gniazdowania, jak i oznaczenia ptaków, fakt gniazdowania nie może być uznany za pewny.

Syczek *Otus scops*

Lato 1900 lub 1901 – para, Przemyśl, woj. podkarpackie (Niezabitowski 1901 za: Tomiałojęc 1972, 1990, Tomiałojęc & Stawarczyk 2003).

- ✧ Domniemany rok obserwacji jest błędny, gdyż według pamiętników E. Lubicz-Niezabitowskiego opracowanych przez A. Magowską (2011) para syczków była obserwowana w parku w Przemyślu wiosną 1894 r.

Wróbel skalny *Petronia petronia*

Lipiec 1897 – para z 3 młodymi, Wałbrzych, woj. dolnośląskie (Saxenberger 1902).

- ✧ Stwierdzenie jest oparte na obserwacjach 5 osobników potraktowanych jako para z młodymi, które miały gniazdować w pobliżu wlotu do tunelu w Wałbrzychu. Brak podstaw do takiego twierdzenia, bo ptaki były lotne, a nie widziano karmienia młodych przez rodziców i nie znaleziono gniazda, a o gniazdowaniu wnioskowano tylko na podstawie przywiązania do miejsca obserwacji. Publikacja Saxenbergera (1902) nie zawiera żadnego opisu ptaków i nie wiadomo na jakiej podstawie autor oznaczył gatunek i określił wiek osobników. Obserwacja ta została uznana za wiarygodną przez Paxa (1925), ale była kwestionowana przez Mayhoffa (1917) i Niethammera (1937) i wręcz pominięta w swoich dziełach przez Harterta (1910) i Reichenowa (1920). Również Glutz von Blotzheim (1997) uważał, że wiele starszych obserwacji z Europy Środkowej jest niedostatecznie udokumentowanych i trudnych do oceny. W świetle wątpliwości stwierdzenie to nie spełnia kryteriów akceptacji dla wyjątkowo rzadkich obserwacji i tym samym lęg wróbla skalnego w kraju zostaje uznany za niepewny.

Summary: Rare birds recorded in Poland in 2023

This report includes 210 records from 2023, as well as 15 earlier ones, concerning 72 species and subspecies. Three new species for Poland were recorded: the Brown Bobby *Sula leucogaster*, Sharp-tailed Sandpiper *Calidris acuminata* and Western Black-eared Wheatear *Oenanthe hispani-*

ca. Other highlights of the year were: the fourth records of the Sardinian Warbler *Curruca melanocephala*, Blyth's Pipit *Anthus godlewskii* and „Siberian Nuthatch” *Sitta europaea asiatica*, the fifth records of the Blue-winged Teal *Spatula discors*, Long-billed Dowitcher *Limnodromus scolopaceus* (from 2022) and Iberian Chiffchaff *Phylloscopus ibericus*, the seventh record of the Stejneger's Scoter *Melanitta stejnegeri*, the eighth records of the Green-winged Teal *Anas carolinensis* and White-tailed Lapwing *Vanellus leucurus*. Noteworthy are the high numbers of the Northern Gannet *Morus bassanus* (21), Eastern Imperial Eagle *Aquila heliaca* (19 records), Long-tailed Jaeger *Stercorarius longicaudus* (12), Parrot Crossbill *Loxia pytyopsittacus* (14), Little Bunting *Emberiza pusilla* (8), as well as the fourth breeding record of the Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum* and the first breeding record of the Horned Grebe *Podiceps auritus* since 1988.

Present number of species on the Polish checklist is 476.

Records of each species are firstly presented regionally in alphabetic order of the voivodeships, afterwards chronologically; they contain: date, number of individuals, sex and age (if known), documentation if present (photo, audio, video, specimen, etc.), location, county, and in brackets names of up to three observers, further brief comments and references in some cases. The number codes following the species name mean: the first one – number of records slash number of individuals until 2022, the second one – number of records slash number of individuals in 2023; “ca” means approximate number of records or individuals, “n” instead of a number – unknown number of those. The report includes an appendix (annex) containing records not accepted, and a list of revisions, i.e. reconsidered records. The following terms and abbreviations are used: os. = individual/individuals, para/pary = pair/pairs, para lęgowa = breeding pair, para z gniazdem = pair with a nest, lęg = brood, lęg mieszany = mixed brood, karmiący = feeding, gniazdowanie pewne = confirmed breeding, schwytany = caught, martwy = dead, r.kal. = calendar year, lato = summer, zima = winter.

Literatura

- Domaniewski J., Kreczmer B. 1936. Sprawozdanie z działalności Stacji Badania Wędrówek Ptaków za rok 1934. Acta Ornithol. 1: 16.
- Glutz von Blotzheim U.N. 1997. Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 14/1. Wiesbaden.
- Hartert E. 1910. Die Vögel der Paläarktischen Fauna. Vol. 1. R. Friedlander & Sohn, Berlin.
- Komisja Faunistyczna 2014. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2013. Ornis Pol. 55: 181–218.
- Komisja Faunistyczna 2019. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2018. Ornis Pol. 60: 125–160.
- Komisja Faunistyczna 2021. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2020. Ornis Pol. 62: 113–148.
- Komisja Faunistyczna 2022. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2021. Ornis Pol. 63: 130–159.
- Komisja Faunistyczna 2023. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2022. Ornis Pol. 64: 129–154.
- Magowska A. 2011. Edward Lubicz-Niezabitowski (1863–1946) jeden z ostatnich przyrodników-encyklopedystów. Acta Medicum Polonorum. Tom 1.
- Mayhoff H. 1917. An Niststätten des deutschen Steinsperlings (*Petronia petronia petronia* (L.)). Verh. Orn. Ges. Bayern 12: 109–118.
- Niethammer G. 1937. Handbuch der Deutschen Vogelkunde I. Akademische Verlagsgesellschaft, Leipzig.
- Niezabitowski E. 1901. Przyczynek do fauny kregowców Galicji. Spraw. Kom. Fizjogr. Kraków, 2: 102–128.
- Pax F. 1925. Wirbeltierfauna von Schlesien. Verlag von Gubrunder Borntraeger, Berlin.
- Reichenow A. 1920. Kennzeichen der Vögel Deutschlands. Neumann.
- Saxenberger O. 1902. Der Steinsperling (*Passer petronius*). Orn. Monatsschr. 27: 294–295.

- Stawarczyk T., Cofta T., Kajzer Z., Lontkowski J., Sikora A. 2017. Rzadkie ptaki Polski. Studio B&W Wojciech Janeczek, Sosnowiec.
- Tomiałojć L. 1972. Ptaki Polski – wykaz gatunków i rozmieszczenie. PWN, Warszawa.
- Tomiałojć L. 1990. Ptaki Polski. Rozmieszczenie i liczebność. PWN, Warszawa.
- Tomiałojć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław.

Errata do poprzednich raportów

- Raport nr 38, str. 139, wiersz 11. od góry i raport nr 39, str. 135, wiersz 2. od góry: ***Ichthyaetus ichthyaetus***: obserwacje z 13.03.2020 i 18.03.2020 z Ujazdu, pow. jasielski, woj. podkarpackie, dotyczą tego samego osobnika (Komisja Faunistyczna 2022, 2023). Wobec tego prawidłowy kod liczbowy w roku 2022 wynosi 212/218, 2/2.
- Raport nr 37, str., wiersz 10–11. od góry: ***Microcarbo pygmeus***: obserwacje z 26.03–23.04.2020 i 28.05.2020 z Budy Stalowskiej, pow. tarnobrzeski, woj. podkarpackie, dotyczą tego samego osobnika (Komisja Faunistyczna 2021). Wobec tego prawidłowy kod liczbowy w roku 2020 wynosi 172/381, 10/11.
- Raport nr 39, str. 136, wiersz 13. od góry: ***Ardeola ralloides***: zamiast 25.05.22. powinno być 29.05.22.
- Raport nr 39, str. 147, wiersz 7. od dołu: ***Anthus richardi***: obserwacja z 07.10.22 zamiast „foto” powinno być „foto, fono”.
- Raport nr 39, str. 148, wiersz 2. od góry: ***Motacilla tschutchensis***: zamiast „fot. 20” powinno być „fot. 20, fono”.